

Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials

Montserrat Llopis Graells, en nom i representació, en la seva condició de Directora General de l'**ASSOCIACIÓ CATALANA DE RECURSOS ASSISTENCIALS (ACRA)**, com a millor procedeixi en Dret compareix i formula la següent,

INSTÀNCIA

L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE RECURSOS ASSISTENCIALS (ACRA) és una organització empresarial sense ànim de lucre que agrupa la majoria d'empreses i entitats del sector de l'assistència a la gent gran a Catalunya, i que té com a missió representar els interessos generals d'aquestes, influint en el model social d'atenció al ciutadà i promovent el benestar de l'adult gran i la qualitat dels serveis relacionats amb aquesta atenció i benestar.

En exercici d'aquesta funció, ACRA es veu en l'obligació de denunciar formalment amb caràcter d'urgència davant del Departament de Drets Socials i Inclusió la greu problemàtica amb què les entitats del sector de la dependència es troben en relació a les resolucions de reintegrament dels imports percebuts indegudament per les Prestacions Econòmiques Vinculades (en endavant, PEV) endossades als centres que estan rebent recentment, quan els centres en cap cas són els subjectes obligats a retornar aquestes quantitats.

Arran de diverses sol·licituds dels nostres associats per aquesta problemàtica, es considera necessari que per part del Departament de Drets Socials i Inclusió es plantegin els aclariments necessaris i s'adoptin les mesures pertinents per salvaguardar la seguretat jurídica de les entitats del sector.

En relació a la problemàtica exposada als paràgrafs precedents, cal fer les consideracions que s'exposen a continuació.

D'acord amb la Instrucció 3/2017, per a la gestió i aplicació de les disposicions normatives derivades de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, les PEV s'endossen per sistema a tots els centres que tenen aquest tipus de places, tot i que els centres poden demanar al Departament que no els hi endossin o que els hi endossin només respecte determinats usuaris. Igualment, aquesta Instrucció estableix que la retroactivitat corresponent al període comprès entre la data d'efecte econòmic i la data real d'entrada en nòmina, es paga a la persona beneficiària llevat de casos en què el centre sol·liciti, justificadament, rebre els endarreriments.

En aquest sentit, la utilització del terme "endossament" en relació amb el sistema d'abonament de PEV no fa referència a la regulació específica d'aquesta figura (regulació purament privada o mercantil), sinó que s'utilitza per explicar el funcionament d'aquest sistema de pagament, ja que és similar al funcionament de l'endossament de lletres de canvi o pagarés, però en cap cas equiparable ni assimilable jurídicament. És a dir no s'ha de partir de la configuració legal de la figura de l'endossament, sinó de que es tracta d'un sistema establert pel propi Departament per tal que aquestes prestacions s'apliquin a la seva finalitat que no és altra que la cobertura -parcial- del cost dels serveis socials.

Des d'ACRA en cap cas es nega la facultat de l'Administració d'acordar el reintegrament de les PEV abonades per imports superiors als que corresponen legalment, d'acord amb l'establert al Reial Decret 1051/2013 de 27 de desembre, pel que es regulen les prestacions del sistema per a l'autonomia i atenció a la dependència, establertes en la LAPAD. Ara bé, dit sigui amb el degut respecte i en estrictes termes de defensa dels nostres associats, el Departament de Drets Socials i Inclusió no està interpretant correctament el marc jurídic aplicable, ja que està considerant que l'obligació de reintegrament dels imports percebuts

indegudament correspon als centres i no als beneficiaris de la prestació, quan això no és així.

L'article 19 del Reial Decret 1051/2013 de 27 de desembre, pel que es regulen les prestacions del sistema per a l'autonomia i atenció a la dependència, establertes en la LAPAD, disposa que les persones obligades al reintegrament són les persones beneficiàries, els seus representants legals (en cas de declaració d'incapacitat judicial) o els seus hereus (en cas de defunció).

De conformitat amb l'article citat prèviament, resulta indubtable que el beneficiari de la PEV és l'usuari, i que el centre únicament fa un paper d'intermediari o gestor que facilita el procediment al resident, sense esdevenir en cap cas subjecte obligat al reintegrament de la prestació.

Considera aquesta part que l'endossament de les PEV es configura com un sistema de pagament d'aquestes prestacions que té com a finalitat garantir que les prestacions s'apliquen a la finalitat per la que estan previstes, que no és altra que col·laborar en el pagament d'un servei assistencial. Per tant, en aquest sistema de pagament els centres es limiten a rebre de la Generalitat la PEV que haurien d'abonar els usuaris.

Així mateix, si són els usuaris els que cobren directament els endarreriments de les PEV, també han de ser els que abonin els reintegraments. Amb la reclamació dels imports abonats indegudament el que està fent el Departament és traslladar als centres el risc d'impagament per part dels usuaris que deriva d'una actuació en la que no intervenen els centres, com és la determinació de l'import de les PEV.

Segons el criteri d'ACRA, la postura del Departament està donant lloc a situacions manifestament injustes, ja que no es pot atribuir a les entitats prestadores de serveis d'atenció a la gent gran unes conseqüències negatives que no estan previstes a la pròpia legislació invocada per l'Administració per

exigir el reintegrament dels imports percebuts indegudament, apartant-se del principi de legalitat que ha de regir tota actuació administrativa.

Aquesta manera de procedir per part del Departament de Drets Socials i Inclusió està comportant conseqüències molt negatives pels nostres associats, ja que estan havent d'assolir una càrrega econòmica amb la que no comptaven amb les consegüents implicacions que això pot tenir pels centres, pel mer fet que al Departament li resulta més operatiu (més pràctic o més senzill, en definitiva) reclamar l'import abonat indegudament directament a les entitats del sector que als veritables subjectes obligats, que són els usuaris beneficiaris de la prestació.

Aquesta pràctica sistemàtica adoptada pel Departament en cap cas pot ser acceptada per les entitats del sector, ja que si aquesta es generalitza, la solvència dels centres es veurà afectada, i això acabarà desencadenant en una pitjor prestació del servei.

En definitiva, atenent a la normativa aplicable considerem que l'Administració ha de cessar en la reclamació als centres d'aquests imports abonats indegudament, procedint a reclamar als veritables subjectes obligats el reintegrament d'aquells imports que hagin obtingut indegudament.

Per tot l'exposat,

SOL·LICITO que tingui per presentat aquest escrit i per efectuades les manifestacions que en ell s'hi contenen.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE RECURSOS ASSISTENCIALS (ACRA)

Montserrat Llopis Graells

Directora General